

Звіт щодо виконання Запорізьким облводресурсів заходів у 2013 році та завдання на 2014 рік

Наявність орних земель в області 1906 тис. га, із них зрошуваних обліковується – 240,7 тис. га (12,6%), в т.ч. 17 державних зрошувальних систем, якими забезпечується подача води на площу 226,8 тис. га, та ділянки «малого зрошення» на площі 13,9 тис. га.

Міжгосподарські системи залишились у державній власності і знаходяться на балансі міжрайонних управлінь водного господарства Державного агентства водних ресурсів України. Підвідомчі організації облводресурсів експлуатують майже 673 км магістральних каналів і трубопроводів, 233 державні насосні станції (у т.ч. – 18 головних) на яких встановлено 972 основних насосних агрегатів для подачі води продуктивністю 370 м³ за секунду. Для енергозабезпечення об'єктів міжгосподарської зрошувальної мережі експлуатується 234 трансформаторних підстанцій, потужністю 334 тис. кВА. На каналах нараховується 1545 гідротехнічних споруд, крім того експлуатується 217 км доріг уздовж каналів.

Внутрішньогосподарські системи були безоплатно передані колгоспам і радгоспам в користування, пізніше передані правонаступникам, районним або сільським громадам, частина їх залишилась без господаря - 56,1 тис. га.

Загальна вартість меліоративних фондів області складає більше мільярда гривень, з яких на балансі водогосподарських організацій 1040 млн. грн.

Протягом минулого року робота обласного управління водних ресурсів та підвідомчих організацій була направлена на виконання завдань колегій та наказів Держводагентства України.

Головна увага приділялась якісній підготовці систем та організації стабільної водоподачі, ремонту споруд по захисту територій та населених пунктів від шкідливої дії вод, розширенню взаємодії та проведення організаційно - роз'яснювальної роботи з органами місцевого самоврядування, виконавчої влади та водокористувачами.

Головними напрямками у роботі обласного управління та підвідомчих управлінь були визначені наступні:

- підтримка у належному технічному стані державних меліоративних фондів;
- організація роботи щодо збереження меліоративних систем як державних, так і внутрішньогосподарських;
- послідовне проведення заходів щодо оптимізації структури обласного управління та структурних підрозділів;
- впровадження ресурсозберігаючих технологій та інноваційних заходів;
- організація роботи щодо збільшення обсягів надходжень до спеціального фонду управлінь;
- посилення роботи щодо ефективного управління водними ресурсами згідно розділів нового Положення про облводресурсів;
- проведення заходів щодо посилення фінансово-бюджетної дисципліни та видалення підґрунтя для корупційних проявів;
- контроль за своєчасною виплатою заробітної плати та заходами щодо її підвищення;

- належна організація роботи з охорони праці та техніки безпеки на робочих місцях;
- інші заходи.

За останні роки щорічна площа поливу складає 43-50 тисяч гектарів.

У 2013 полито 46,2 тис.га (на 2,4 тис.га більше, ніж у 2012 р.), проведено 163,7 тис.га (на 12,8 тис.га більше ніж у 2012 р.) та подано водогосподарськими організаціями на зрошення 81,8 млн.м³ води (у 2012 р. -75,8 млн.м³). Кратність поливу фізичної площі становить 3,5 рази. Як і в попередні роки, основний обсяг поливу прийшовся на південні управління – 28,0 тис. га з 46,2 тис. га политих по області, у т.ч. Якимівське – 15,4 тис. га, Мелітопольське – 12,6 тис. га.

У 2013 році по обсягу политих земель область займає 3 місце після Херсонської області та АР Крим, а по приросту площ поливу 2013 року по відношенню до 2012 року – 1 місце серед найбільш потужних південних регіонів України, які налічують 94% всіх политих площ у 2013 році.

Кількість водокористувачів у 2013 році склала – 520 (на 36 більше ніж у 2012 р.), із них: на держсистемі - 152 (у 2012 р. – 146); на землях супутниках - 368 (у 2012 р. – 336), в т.ч. садово-городніх товариств 244, у селах для поливу присадибних ділянок – 46, сільгосптоваровиробники, які самостійно забирають воду з каналів – 78 (у 2012 р.- 47).

Подача води водокористувачам, які розташовані на землях – «супутниках» має велике соціальне значення через те, що до садово-городніх товариств входять в основному соціально-незахищені категорії населення (більше 180 тис. чоловік), а мешканці 20 сіл (майже 35 тис. чоловік) використовують воду не тільки для поливу, а і для інших побутових та господарських потреб.

Протягом поливного сезону 2013 року для подачі води на зрошення були задіяні 111 насосних станцій (з них 68 обладнано засобами прямого водообліку). На полях працювало 154 дощувальні машини, в т.ч. максимально за добу 145.

У 2013 році придбано та встановлено на насосних станціях 6 приладів прямого обліку води, на що із спецфонду управліннь витрачено 91 тис. грн. та залучено кошти водокористувачів у сумі 32 тис. грн. Також встановлено 15 водомірних рейок на відкритих руслах каналів. У двох управліннях (Мелітопольському та Якимівському) працюють атестовані водовимірювальні лабораторії на базі портативних ультразвукових витратомірів «Взлет-Премер» та «УВР-011».

Структура розміщення сільгоспкультур на поливі складає: зернові – 29 %, технічні – 31 %, овочі – 32 %, інші – 8 %.

Середня врожайність сільгоспкультур на зрошуваних землях на 50-60 % більша ніж на богарних землях. Вирощування овочів і кормів без зрошення завжди для області було ризиковано.

За оперативними даними прибуток від зрошення у 2013 році з врахуванням витрат на послуги з подачі води становить при вирощуванні: соняшника – 2,0 тис.грн./га; кукурудзи на зерно – 4,0 тис.грн./га; сої – 4 - 6,6 тис.грн./га.

Витрати водокористувачів на послуги з подачі води при вирощуванні культур по районах становлять:

Вільнянський – 230 грн./га,

Веселівський – 500 грн./га,
 Михайлівський – 700-1500 грн./га,
 Великобілозерський – 700-2400 грн./га,
 Мелітопольський – 1100-2600 грн./га,
 Якимівський – 800- 2800 грн./га.

Процент витрат на послуги з подачі води до фактичної собівартості сільгосппродукції вирощеної на зрошенні коливається від 14% до 36%, а до ціни закупки 1 кг продукції становить від 17% до 29%.

Запорізьке обласне управління водних ресурсів протягом 2013 року спрямовувало роботу водогосподарсько-меліоративного комплексу на вирішення питань щодо експлуатації державних меліоративних систем, забезпечення потреб сільгосптоваровиробників та населення у технічній воді, використання, збереження та відтворення водних ресурсів, виконання природоохоронних заходів.

Завдяки заходам, вжитим експлуатаційними водогосподарськими організаціями, заплановані роботи виконані в повному обсязі. Кошти загального і спеціального фондів, а також наявні матеріальні ресурси направлялися на підготовку і ремонт об'єктів міжгосподарської мережі, які забезпечили подачу води на зрошення відповідно оформленим договорам з водокористувачами.

Водогосподарськими організаціями за 2013 рік виконані ремонтні роботи на суму 2869,9 тис.грн., у тому числі: капітальний ремонт та реконструкція – 918,8 тис грн., поточний ремонт – 1950,8 тис.грн.

Капітальний ремонт та реконструкція виконувалися за рахунок:

- загального фонду – 800,0 тис. грн.;
- спеціального фонду – 118,8 тис.грн. (22% до 2012 року).

Поточний ремонт виконувався за рахунок:

- загального фонду – 9,5 тис. грн. (23% до 2012 року);
- спеціального фонду – 1215,7 тис. грн. (67% до 2012 року);
- наявних матеріалів – 725,6 тис.грн. (201% до рівня 2012 року).

Підвідомчими організаціями в 2013 році виконані роботи з капітального ремонту 18 насосно-силового обладнання на суму 517,6 тис. грн., 10 трансформаторів на суму 280,0 тис. грн., 3 мостових крана на суму 65,0 тис. грн.

Упродовж 2013 року відремонтовано 1530 гідротехнічних споруд, виконані роботи з очищення міжгосподарських каналів від замулення в обсязі 32,4 тис.м3, відремонтовані 111 виробничих будівель (109 % до рівня 2012 року), виконані бетонні роботи в обсязі 133,4 м3, відремонтовано 2061 м2 покрівель виробничих будівель.

У 2013 році виконані доглядові роботи на водогосподарських об'єктах:

- з обкошування каналів на площі 1624,3 га, у тому числі косарками - 583,8 га;
- з вирубування чагарнику на площі 653,5 га, у тому числі засобами малої механізації - 294,7 га.

Якимівським МУВГ відновлено 926 м сталевих трубопроводів (в т.ч. на внутрішньогосподарській мережі 870м) методом нанесення мобільним комплексом внутрішньої цементно-піщаної ізоляції з використанням сучасної

технології приготування розчинів із добавками (адіпласт), що поліпшують якість ремонту і дозволяють заощаджувати цемент.

За 2013 рік підвідомчі організації, згідно укладеним договорам виконали ремонтні роботи на внутрішньогосподарській мережі загальною вартістю 195,1 тис.грн., у т. ч.: на трубопроводах господарств на суму 185,6 тис. грн. та земляні роботи - 9,5 тис. грн.

Для виконання наказу Держводагентства України від 11.07.2013 №108 "Про забезпечення підготовки водогосподарсько-меліоративного комплексу до сталого функціонування в осінньо-зимовий період 2013-2014 років" управліннями облводресурсів видані накази, які затвердили заходи щодо підготовки до роботи в осінньо-зимовий період.

Станом на 01.01.2014 заплановані заходи виконано повністю:
виконано ремонт і утеплення об'єктів виробничого призначення 172 од.;
створено нормативний запас вугілля 430,2 т (135% від плану), дров 255м³;
виконано ремонт та підготовка побутових приміщень на 179 насосних станціях;

обладнано 29 автомобілів для перевезення людей;
створено запас пально-мастильних матеріалів у обсязі 20,1т;
згідно з нормативами заготовлено 86 комплектів спецодягу.

З метою забезпечення своєчасної підготовки до ремонтного періоду 2013-2014 років, управління облводресурсів виконали роботи з обстеження меліоративних систем і споруд на них, складання актів технічного стану державних водогосподарських об'єктів та дефектних відомостей на ремонт обладнання насосних станцій, а також консервації гідротехнічних споруд. За результатами обстежень, аналізу роботи обладнання і споруд протягом поливного сезону 2013 року, управління визначили обсяги ремонтних робіт, які необхідно виконати при підготовці до поливного сезону 2014 року. Наказом по облводресурсів від 30.08.2013 №189 "Про підготовчі роботи до ремонтного періоду 2013-2014 років" визначені задачі щодо підготовки міжгосподарських меліоративних фондів управлінь до поливного сезону 2014 року.

Станом на 01.01.2014 ремонтні роботи з підготовки міжгосподарських водогосподарських об'єктів виконані на 62% до плану ремонтного періоду. Роботи з підготовки до поливного сезону продовжуються.

Згідно з наказом Державного агентства водних ресурсів України від 20.02.2013 № 20 "Про основні напрямки роботи та завдання з експлуатації водогосподарсько-меліоративного комплексу у 2013 році" станом на 1 січня 2014 року виконані роботи в повному обсязі:

очищення від мулу 32,4 тис. м³ (101% плану – 32,0 тис. м³);
обкошування 1624,3 га (108% плану – 1500 га);
ремонт гідротехнічних споруд 1530 од. (153% плану – 1000 од.);
ремонт сталевих трубопроводів методом нанесення внутрішньої цементно-піщаної ізоляції 926 м (185 % плану – 500 м);
ремонт насосно-силових агрегатів 902 од. (100% плану – 902 од.);
економія коштів за рахунок використання багатотарифного обліку - 12996,8 тис. грн. (127% плану – 10200 тис. грн.);
встановлення трансформаторів власних потреб 3 од.;

встановлення реле захисту електродвигунів - 19 од. (63% плану – 30 од.); не придбано 11 реле захисту електродвигунів у зв'язку з не проведенням оплати службами Держказначейства;

встановлення приладів прямого обліку води на закритій мережі 6 од. (120% плану – 5 од.);

встановлення 15 одиниць водомірних рейок на відкритих руслах;

впровадження 14 раціоналізаторських пропозицій;

проведення моніторингу меліорованих земель та прилеглих до них територій 242,9 тис.га (102% плану – 238,0 тис.га).

При підготовці до поливного сезону 2013р. виконано ремонт і консервація обладнання на 201 зрошувальній насосній станції, 189 трансформаторних підстанціях. Всі ремонтні та налагоджувальні роботи виконувалися своїми силами.

Протягом поливного періоду 2013р. для поливу сільськогосподарських культур і відкачування дренажних вод були задіяні 114 насосних станцій, що становить 49% від наявності.

Всього перекачано води на зрошення за поливний період 2013р. - 211,1 млн. м3, спожито електроенергії на ці цілі - 44,9 млн. кВт*год.

По блоку енергозбереження й організації роботи насосно-силового устаткування у 2013 році були досягнуті більш вагомні за останні роки показники.

Наприклад, по держбюджету спожито в 2013 році електроенергії на суму 29,2 млн. грн., з них оплачено 10,7 млн. грн. отриманих із бюджету, 5,5 млн. грн. за рахунок додаткового тарифу спецфонду та 12,2 млн. грн. зекономлено завдяки багатотарифному обліку електроенергії, через який проходить 38% всієї споживаної електроенергії. Основний внесок забезпечило Управління каналів ПРЗС – 10,6 млн. грн., яке довело роботу насосно-силових агрегатів у нічний час до 95%.

За підсумками 2013 року в цілому по облводресурсів в результаті зниження планових питомих витрат досягнута економія електроенергії загальним обсягом 937 тис. кВт год. (2% від фактичного споживання електроенергії на зрошення).

План енергозбереження на 2013 рік встановлений 4,7 млн. кВт*год на суму 4,4 млн. грн. Фактичне виконання за 2013 рік склало 5,8 млн. кВт*год на суму 5,4 млн. грн. (123% від плану).

Для визначення раціонального використання електроенергії, оцінки потенціалу енергозбереження, розробки найбільш ефективних способів його реалізації і попереднього планування ремонтних робіт на насосно-силовому обладнанні проведена робота з подовження свідоцтва на право проведення енергетичних обстежень.

У 2013 році проведено енергоаудит на 10 насосних станціях. Всього за період з 2004 по 2014 роки енергообстеження виконано на 115 насосних станціях.

Система організації поливів, робота диспетчерських служб, наявність відомчої мобільної корпорації дозволили своєчасно реагувати на всі випадки нештатних ситуацій та їх попереджувати. Є нагальна потреба у розширенні абонентів мобільної корпорації з 367 од. до 420 од., адже тільки машиністів і сторожів в зміну заступає одразу 250 чоловік.

Протягом 2013 року апарат облводресурсів та підвідомчі організації працювали над збільшенням обсягів надання платних послуг юридичним та фізичним особам. Як результат, за минулий рік на спеціальні рахунки організацій облводресурсів надійшло 48469,5 тис.грн., що на 8523,6 тис.грн. більше ніж за 2012 рік. Кошти від надання платних послуг були направлені на покриття дефіциту загального фонду в сумі 14825,2 тис.грн. Виконання кошторису складає 103,3 %.

Проводилась системна робота по забезпеченню виплати заробітної плати, використовуючи кошти спеціального фонду на ці цілі.

Середньомісячна заробітна плата штатних працівників, які утримуються за рахунок коштів загального фонду за звітний період склала – 1860 грн., у тому числі ІТП 2866 грн., робітників 1530 грн., за даними управління статистики по Запорізькому регіону середньомісячна заробітна плата за 2013 рік на одного штатного працівника складає 3117 грн.

Ріст заробітної плати був зумовлений двома чинниками – доведенням збільшеного об'єму фінансування по загальному фонду та більш ширшим застосуванням коштів від власних надходжень.

Дебіторська заборгованість по спеціальному фонду в цілому по облводресурсів зросла на 383,9 тис.грн. В той же час, дебіторська заборгованість за надані платні послуги зменшилась на 539,8 тис.грн. Основною причиною зростання заборгованості є невідшкодування з бюджету податку на додану вартість у сумі 1,5 млн.грн.

За 2013 рік Держводагентством профінансовано з державного бюджету 66,7 млн.грн. на роботу меліоративного комплексу облводресурсів. За 2013р. до зведеного бюджету сплачено 9,2 млн. грн. (що на 1,6 млн.грн. більше в порівнянні з 2012р.), в тому числі до державного бюджету – 3,9 млн. грн., до місцевого бюджету – 5,3 млн. грн.

Із 46.4 млн. грн. наданих послуг з подачі води 30,4 млн. грн. (65%) складають витрати на електроенергію, в т.ч. 5,0 млн. грн. витрачено на погашення дефіциту електроенергії по загальному фонду.

Заборгованість по заробітній платі відсутня. Недоїмок до бюджету та державних цільових фондів немає.

У зв'язку з відсутністю фінансових ресурсів в Державній казначейській службі по області в системі Держводагентства станом на 01.01.2014 залишилось непроплаченими 3,7 млн.грн., що унеможлиблює стабільну роботу галузі в області.

План проведення внутрішнього аудиту на 2013 рік виконано. Проведено 4 аудиторських дослідження. Виявлено фінансових порушень, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів на суму 6,9 тис.грн. та таких, що не призвели до втрат – 334,6 тис.грн. (заниження в обліку вартості активів). Встановлені порушення повністю усунуто.

Протягом року проводились заходи щодо укріплення фінансово-бюджетної дисципліни, видалення підґрунтя корупційних проявів, своєчасній виплаті заробітної плати та впровадження шляхів її підвищення.

Для підвищення ефективності використання транспортних засобів списано 15 основних засобів, які відпрацювали термін експлуатації, знаходились в технічно несправному стані та непридатні для подальшого використання.

Облводресурсів та підвідомчими організаціями постійно ведеться систематична робота щодо залучення коштів місцевих бюджетів та інших джерел на утримання та розвиток водогосподарського комплексу. За 2013 рік на водні проблеми в області з усіх джерел фінансування було залучено 135,1 млн.грн., у тому числі з місцевих бюджетів 68,4 млн.грн., державного – 66,7 млн.грн.

Облводресурсів через органи Державної казначейської служби здійснює контроль за станом надходжень коштів за користування водними об'єктами на умовах оренди у розрізі орендарів та районів.

До місцевого бюджету за користування водними об'єктами на умовах оренди за 2013 рік надійшло 672,5 тис. грн., що в 1,6 рази перевищує обсяги надходжень відповідного періоду минулого року, в тому числі за водні об'єкти загальнодержавного значення – 463,5 тис.грн. та місцевого – 209,0 тис.грн. Цей показник є одним із найкращих в Україні.

Крім того існує заборгованість по сплаті орендної плати за користування водними об'єктами. Станом на 01.01.2014 року вона становить 292,7 тис. грн. (31 % від нарахованої суми), в т.ч. загальнодержавного значення – 228,2 тис. грн. (38 %); місцевого – 64,5 тис. грн. (18 %).

Для зменшення заборгованості Запорізьким облводресурсів щокварталу направляє інформація орендодавцям щодо орієнтовної заборгованості по сплаті орендної плати за користування водними об'єктами для відповідного реагування. Разом з цим надається також аналогічна інформація до управління захисту прав і свобод громадян та інтересів держави обласної прокуратури.

За 2013 рік апаратом управління надано послуг з рекомендацій щодо поліпшення стану водних об'єктів на суму 2,8 тис.грн.

В області залучаються для розвитку зрошення інвестиції, відповідно збільшується придбання сучасної та ремонтної дощувальної техніки. Протягом 2010-2012 років сільгосптоваровиробників придбано 43 дощувальні машини на загальну суму 17,0 млн. грн. Крім того сільгосптоваровиробники щорічно витрачають кошти на ремонт та відновлення зрошувальної мережі у сумі більше 2 млн. грн.

У 2013 році за кошти сільгосптоваровиробників придбано 48 одиниць дощувальної техніки на суму 17,5 млн. грн. Із них ДМ «Фрегат» - 36 од., «Zimmatik» - 5 од., «Valley» - 6 од., «Bauer» - 1 од.

Всього за період 2004-2013 роки було придбано 195 одиниць дощувальної техніки на суму 49,0 млн. грн.

У 2013 році збільшилася площа поливу на 2,4 тис.га. При цьому задіяно в роботі додатково 6 насосних станцій облводресурсів (з них 3 не були в роботі 12-14 років).

Для інформаційного забезпечення землевласників та землекористувачів щодо використання зрошувальної техніки і ефективних технологій в зрошуваному землеробстві, запровадження заходів з відновлення меліоративних систем на базі

Якимівського міжрайонного управління водного господарства працює Запорізький обласний інформаційно-дорадчий центр.

Постійно приділяється значна увага виконанню заходів по збереженню державних та внутрішньогосподарських меліоративних фондів, що дозволяє на сьогодні підтримувати хитку рівновагу між бажанням ділків, щось демонтувати та можливим покаранням за такі дії. Працюють постійно діючі робочі групи у районах та області.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 24.04.2013 № 17038/1/1-13, Міністерства АПК та Держводагентства України від 08.05.2013 та розпорядження голови обласної державної адміністрації від 27.05.2013 №243 "Про проведення інвентаризації інженерної інфраструктури міжгосподарських та внутрішньогосподарських зрошувальних систем у 2013 році" районними робочими комісіями у складі заступників голів райдержадміністрації, фахівців управлінь (відділів) агропромислового розвитку, міжрайонних управлінь водного господарства, районних управлінь (відділів) Держземагентства області із залученням районних інспекторів управління за використанням та охороною земель Державної інспекції сільського господарства в Запорізькій області, користувачів та власників зрошуваних земель і внутрішньогосподарських зрошувальних систем проведена інвентаризація інженерної інфраструктури міжгосподарських та внутрішньогосподарських зрошувальних систем в області.

Обласною робочою комісією опрацьовані матеріали інвентаризації по районах та встановлені станом на 01.10.2013 узагальнені дані:

- меліоративні фонди побудовано протягом 1953...1992 років;
- джерелом зрошення державних зрошувальних систем є Каховське та Дніпровське водосховища.
- згідно даних статистичної форми № ба-зем "Звіт про наявність земель та розподіл їх за власниками землі, землекористувачами, угіддями та видами економічної діяльності" площа зрошуваних земель в Запорізькій області становить 240,7 тис.га, які входять до складу 17 державних зрошувальних систем (226,8 тис.га), а також ділянок "малого зрошення" (13,9 тис.га);
- у державній власності знаходяться системи на площі 17,5 тис.га, комунальній власності – 84,1 тис.га, на балансі приватних фермерських та колективних підприємств – 82,9 тис.га, без господаря – 56,1 тис.га.
- балансова вартість внутрішньогосподарських зрошувальних систем складає 147,8 млн.грн.
- загальна балансова вартість міжгосподарських меліоративних фондів – 1040,1 млн.грн.
- насосних станцій на міжгосподарській мережі всього – 233 од., у тому числі на зрошенні – 213 од., дренажних – 20 од.;
- постійна зрошувальна міжгосподарська мережа складає 673,1 км, у тому числі канали – 478,0 км, трубопроводи – 195,1 км;
- зрошувальні мережі побудовано під полив дощувальними машинами "Фрегат", "Днепр", "Волжанка", ДДА – 100 та інших.
- фактична наявність дощувальних машин складає 575 одиниць, з них у робочому стані – 471 од. (81,9%);

Зрошувані землі не поливаються з наступних причин:

- незадовільний технічний стан внутрішньогосподарських мереж – 130,2 тис.га (54%);

- відсутність дощувальних машин – 48,2 тис.га (20%);

- підлягають списанню – 13,5 тис.га (5,6%);

Площі зрошуваних земель, на яких можливо відновлення меліоративних систем без великих капітальних вкладень, складають 172,2 тис.га.

Розглянувши матеріали інвентаризації зрошувальних систем Запорізької області, робочою комісією підтверджено рішення районних комісій, а саме:

- згідно з "Порядком списання меліоративних фондів і переведення зрошуваних земель в богарні і осушених в немеліоровані угіддя" від 18.09.1993 перевести в богарні 13,5 тис.га (5,6%) зрошуваних земель, що мають незадовільний технічний стан та де використовується високомінералізована поливна вода.

Крім зазначеного робоча комісія з проведення інвентаризації інфраструктури міжгосподарських та внутрішньогосподарських зрошувальних систем вважає за необхідне:

- поверхневий полив здійснювати тільки місцево з урахуванням гідрогеолого–меліоративного стану сільгоспугідь та рекомендацій Запорізької гідрогеолого-меліоративної експедиції;

- з метою збереження меліоративних систем неухильно виконувати розпорядження голови облдержадміністрації від 13.02.2012 № 49 «Про забезпечення збереження меліоративних систем і мереж водопостачання».

Дорученням Кабінету Міністрів України (п.8.3 протоколу № 47 від 25.06.2012) було доведено завдання Мінприроди України разом з Мінагрополітики, Мінфіном, Держводагентством, обласним державним адміністраціям про вжиття заходів щодо передачі об'єктів інженерної інфраструктури внутрішньогосподарських меліоративних систем зрошувального землеробства до сфери управління Держводагентства України.

Підлягають передачі до державної власності внутрішньогосподарські меліоративні системи на площі 140,2 тис. га, в т.ч. 84,1 тис. га - знаходяться в комунальній власності та 56,1 тис. га - безхазяйні.

Із загальної кількості балансоутримувачів комунальної власності (26 од.) рішення щодо надання згоди на передачу прийнято по 11 од. на площу 20,8 тис. га, отримано відмову по 4 од. на площу 6,4 тис. га, не виносилось на розгляд 11 од. на площу 39,1 тис. га.

Робота з постановки на облік безхазяйних систем проводиться не продуктивно через те, що зрошувальні системи знаходяться у невизначеному правовому статусі через відсутність механізму та процедури взяття на облік безхазяйних зрошувальних систем, оскільки Порядок ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (постанова Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 року №1141) та Інструкція про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна (наказ Держбуду від 24.05.2001 № 127) не передбачають механізму проведення інвентаризації та постановлення на облік даних об'єктів.

Ще одна проблема, яка виникне при подальшому розвитку зрошення – це розпаювання земель на яких розташовані зрошувальні системи.

Якщо у 1988 році кількість водокористувачів, які мали зрошувані землі до 100 га, складала 5%, то на даний час 56%. В минулі роки більше 97% колгоспів та радгоспів мали зрошувані угіддя з площею більше 1000 гектарів, то на теперішній час тільки 13%. У поточному році 95% водокористувачів складають власники паїв та фермерські господарства, 56,1 тис.га безхазяйних внутрішньогосподарських зрошувальних систем практично залишилися без нагляду.

Така ситуація призвела до порушення структури сівозміни сільгоспкультур, технологічної цілісності внутрішньогосподарських меліоративних фондів, пограбування та руйнування трубопроводів, окремих елементів меліоративних мереж та дощувальних машин.

Зрошення – це гарантовані врожаї сільгоспкультур та запорука продовольчої безпеки держави. За розрахунками науковців, для забезпечення продовольчої безпеки держави, мінімально необхідна площа зрошуваних земель в області має становити 300-350 тис. гектарів.

Тому відновлення потенціалу зрошення сьогодні належить до числа пріоритетних завдань та є обов'язковою умовою розвитку аграрного сектора економіки Запорізької області і в цілому в Україні.

В області є реальна база для розвитку зрошення, оскільки державою збережено інфраструктуру міжгосподарських меліоративних систем. Працюють магістральні канали, які є основними джерелами водних ресурсів у маловодних регіонах, у тому числі і для потреб сільського господарства.

У 2012 році Запорізьким облводресурсів розроблена «Концепція розвитку зрошуваного землеробства агропромислового комплексу Запорізької області» та надана Головному управлінню агропромислового розвитку облдержадміністрації для прийняття управлінських рішень.

Для системної реалізації в області державної політики у сфері водного господарства, використання водних ресурсів та підвищення ефективності регіонального управління, а також на виконання Закону України від 24.05.2012 № 4836-VI «Про затвердження Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року», фахівці облводресурсів разом з іншими зацікавленими організаціями розробили Регіональну Програму розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення річки Дніпро в Запорізькій області на період до 2021 року (затверджена на сесії облради 28 березня 2013 № 26).

Програма розроблялась у тісній взаємодії з районами області, зацікавленими виконавцями та обласною державною адміністрацією. Загальний обсяг програми до 2021 року складає 4,3 млрд.грн.

На даний час відповідні програми розвитку водного господарства прийняті у 10 районах області з 20. В роботі аналогічні програми у інших районах області.

Одним із пріоритетних напрямків діяльності у Програмі визначено забезпечення розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь, управління водними ресурсами. Фінансування цих заходів передбачається здійснювати за рахунок державного бюджету в сумі 1648,3 млн. грн., місцевого – 17,4 млн. грн. та сільгосптоваровиробників - 179,5 млн. грн. У 2013 році на ці заходи профінансовано 99,92 млн. грн, в т.ч. з

державного бюджету 72,06 млн.грн., кошти сільгосптоваровиробників 27,86 млн. грн.

У 2013 році на доручення облдержадміністрації фахівцями облводресурсів опрацьовано стан справ з використання зрошення та підготовлені пропозиції по збільшенню площ поливу діючих зрошувальних систем, а також по розширенню площ поливу.

В цілому по області площу зрошуваних земель передбачається довести до 313,2 тис.га з використанням дощувальних машин до 2363 одиниць при загальних капіталовкладеннях у сумі 5613,6 млн.грн., у т.ч.:

- збільшення поливу на площі 31,6 тис.га за рахунок введення в експлуатацію 255 наявних дощувальних машин і ремонту внутрішньогосподарських мереж при капітальних вкладеннях в обсязі 98,1 млн.грн. (3,1 тис. грн./га);

- доведення площ поливу до проектних показників за рахунок реконструкції, відновлення зрошувальних мереж на площі 158,5 тис.га та придбання 1420 од. дощувальної техніки при капітальних вкладеннях в обсязі 2822,4 млн.грн. (17,8 тис.грн/га);

- розширення площ поливу за рахунок будівництва запроектованих раніше меліоративних систем (IV та V черг Північно-Рогачикської зрошувальної системи та II черги Приазовської зрошувальної системи), а також систем на землях-«супутниках» на площі 72,5 тис.га та придбання 688 од. дощувальної техніки при капітальних вкладеннях в обсязі 3541,4 млн.грн. (48,8 тис.грн/га).

В останні роки у значній кількості господарств відсутні обігові кошти на придбання поливної техніки та реконструкцію зрошувальних мереж, тому виконання державних програм у повному обсязі значно розширить коло бажаючих займатись відновленням зрошення у більших обсягах.

Разом з цим компенсація державою вартості електроенергії є також суттєвою допомогою сільгоспвиробникам і стимулом для збільшення площ поливу, так як вартість електроенергії складає 65-70 % із загальної вартості послуг з подачі води сільгосптоваровиробникам.

По території області протікає 3 середні (Конка, Гайчур, Молочна) та 62 малих річки (без р. Дніпро). Загальна довжина річок складає 2877,6 км, в т.ч. в межах області – 2648,7 км, із них середніх річок – 3 (довжиною 459 км), малих річок довжиною більше 10 км – 62 (довжиною 2189,7 км), крім того є 3151,5 км притоків та яруг.

З метою попередження виникнення можливих надзвичайних ситуацій, пов'язаних із шкідливою дією поверхневих вод під час проходження паводку, а також для забезпечення підготовки водогосподарсько-меліоративного комплексу до пропуску весняної повені та імовірних дощових паводків. У 2013 році фахівцями облводресурсів та підвідомчих організацій було обстежено 498 км малих річок, 99 ставків, 21 водосховище, 167 гідротехнічних споруд, впорядковано 9 джерел, відновлено 6 джерел та витоків річок.

За результатами обстежень були складені відповідні акти і встановлено, що гідроспоруди на річках та на міжгосподарських каналах знаходяться в

задовільному стані і в змозі забезпечити пропуск як талих так і імовірних дощових паводкових вод, у разі їх проходження.

На території області надзвичайних ситуацій, пов'язаних з пропуском льодоходу, повені та паводку у 2013 році зафіксовано не було. Підтоплення та затоплення населених пунктів та сільгоспугідь повеневидами та паводковими водами не спостерігалось, зруйнованих та пошкоджених інженерних споруд не виявлено.

З метою забезпечення готовності сил та засобів до оперативного реагування при загрозі виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з пропуском повені та паводків, Запорізьким облводресурсів видано наказ від 30.12.2013 № 251 «Про заходи щодо пропуску весняного водопілля та дощових паводків у 2014 році» та затверджено План дій щодо підготовки до пропуску льодоходу, повені та паводку у 2014 році.

У підвідомчих організаціях також видані відповідні накази та затверджені заходи, в яких насамперед визначено проведення постійного спостереження за станом довкілля, налагодження зв'язку з місцевими органами виконавчої влади та районними штабами цивільної оборони в разі загрози, або виникнення надзвичайних ситуацій.

У підвідомчих організаціях створені комісії з організації робіт по пропуску повені та паводків, а також загони з проведення невідкладних та аварійних робіт на державних водогосподарських системах, уточнені схеми оповіщення членів комісій та загонів.

Відпрацьована система взаємодії та обміну інформацій з територіальними підрозділами служби надзвичайних ситуацій області, кризовим центром Держводагентства України і Дніпровським басейновим управлінням водних ресурсів.

У підвідомчих організаціях облводресурсів підготовлені до пропуску повені та паводків міжгосподарські скидні колектори, канали і водопропускні гідротехнічні споруди та дренажні насосні станції, які знаходяться на балансі підвідомчих організацій.

Проводиться обстеження гідротехнічних споруд на міжгосподарській меліоративній мережі, які знаходяться на балансі підвідомчих організацій, розташованих в місцях перетину каналів з річками, автомобільними шляхами і залізницями для безперешкодного пропуску паводкових та повеневидами вод.

Крім того фахівці структурних організацій облводресурсів приймають участь в комісіях райдержадміністрацій по вибірковому обстеженню малих річок в населених пунктах і в місцях перетину з автомобільними дорогами та залізницями, а також технічного стану гідротехнічних споруд, розташованих на водоймах.

Запорізька гідрогеолого-меліоративна експедиція за допомогою режимно-спостережувальної мережі із 4 тис. свердловин постійно проводить моніторинг динаміки залягання рівнів ґрунтових вод на зрошуваних сільгоспугіддях та прилеглих до них територій сільських населених пунктів на загальній площі майже 1 млн.га.

За інформацією Запорізької гідрогеолого-меліоративної експедиції станом на 06.02.2014 року в частково підтопленому стані (при рівні залягання ґрунтових вод до 2,0 м) знаходиться 3 сільських населених пункти у 3 районах області. Ці

підтоплені населені пункти розташовані в заплавах річок, балочних або безстічних подових пониженнях.

На випадок ускладнення гідрогеолого–меліоративного стану державні міжгосподарські дренажні насосні станції, водопропускні споруди та свердловини вертикального дренажу міжрайонних управлінь водного господарства будуть включені в роботу.

З метою завчасної підготовки до безпечного пропуску повені та паводків Запорізька гідрогеолого-меліоративна експедиція надає райдержадміністраціям та органам місцевого самоврядування рекомендації щодо виконання відповідних заходів із запобігання виникнення затоплення та підтоплення територій. Крім того облводресурсів при погодженні договорів оренди водних об'єктів надає орендарю рекомендації щодо поліпшення стану водних об'єктів та недопущення аварійних ситуацій.

Запорізькою гідрогеолого-меліоративною експедицією (ЗГГМЕ) протягом 2013 року проведено гідрогеолого-меліоративне обстеження на загальній площі 242,9 тис.га, у тому числі зрошуваних сільгоспугідь – 182,6 тис. га, 153 населених пункти на площі – 47,4 тис.га та богарних земель на фоні дренажу – 12,9 тис. га.

У рамках ведення моніторингу меліорованих земель ЗГГМЕ виконано 56,0 тис. замірів рівнів ґрунтових вод та 38,7 тис. лабораторних вимірювань властивостей води і ґрунтів, виконано ремонтних робіт на суму 27,7 тис. грн., а також надано платних послуг на суму 140,1 тис.гривень.

У цілому гідрогеолого-меліоративна обстановка на меліорованих і прилеглих землях оцінюється як стабільна завдяки природно-кліматичним умовам, так і завдяки заходам, які проводяться підвідомчими організаціями з попередження та усунення причин та наслідків шкідливої дії ґрунтових вод.

Моніторингові спостереження Запорізької гідрогеолого-меліоративної експедиції узагальнюються в геоінформаційній системі (ГІС), яка збудована в картографічному пакеті Mapinfo 6.0. Всі результати контактних методів вимірювання вносяться до бази даних по компонентам що досліджуються, будуються тематичні мапи.

Всі роботи експедиція проводила згідно програми робіт на 2013 рік, погодженою Запорізьким облводресурсів і затвердженою Держводагентством України. Виконання плану гідрогеолого-меліоративних робіт за 2013 рік склало 102 % (план 238,0 тис. га, факт 242,9 тис.га).

У результаті виконання польових і камеральних робіт було встановлено, що сучасні гідрогеологічні умови в межах зрошувальних систем Запорізької області залишаються сприятливими для ведення зрошуваного землеробства. Зрошувані землі в межах зрошувальних систем Запорізької області, в основному, незасолені і несолонцюваті.

Впродовж 2013 року, для захисту від підтоплення сільських населених пунктів і сільгоспугідь Михайлівського та Кам'янсько-Дніпровського району, періодично працювало (по мірі необхідності) 3 дренажні насосні станції – ДНС-17, СНС-1 та НС «Східного скиду». За 2013 рік насосними станціями підвідомчих організацій відведено дренажної води загальним об'ємом 568,2 тис.м³.

На виконання протокольного доручення наради Запорізької облдержадміністрації щодо запобігання підтоплення населених пунктів на території області в період танення снігу та підйому рівня ґрунтових вод від 24.05.2013 та доручення Держводагентства України підвідомчими організаціями Запорізького облводресурсів спільно з представниками райдержадміністрацій та відділів з питань цивільного захисту населення райдержадміністрацій проведена інвентаризація водних об'єктів, в т.ч. у басейні річки Молочна, захисних гідротехнічних споруд усіх форм власності на території Запорізької області.

За результатами інвентаризації станом на 01.10.2013 на території області налічується 1204 ГТС на ставках та водосховищах, в т.ч. 34 (3%) ГТС передано в оренду, 2 ГТС - в постійному користуванні, 1168 (97%) ГТС – безгосподарні, із них 377 (31%) ГТС використовуються орендарями земель водного фонду або водного об'єкту.

З метою здійснення контролю за станом гідротехнічних споруд штучних водних об'єктів та збільшення кількості укладання договорів оренди ГТС облводресурсів підготовлено на райдержадміністрації лист облдержадміністрації щодо проведення інвентаризації та взяття на баланс органами місцевого самоврядування безхазяйних гідротехнічних споруд або їх прийняття (до завершення процедури прийняття їх на баланс) в оперативне користування (від 27.06.2013 № 08-37/1945).

Відповідно до уточнених даних проведеної інвентаризації водних об'єктів відкориговані лінійні схеми басейнів середніх річок Молочна, Гайчур та Конка.

На території області станом на 01.10.2013 року налічується дренажних систем на загальній площі 73298 га і 51 дренажна насосна станція (ДНС).

На балансі підвідомчих організацій облводресурсів утримується 20 ДНС, 51 свердловина вертикального дренажу і горизонтального дренажу на площі 1578 га. Державними насосними станціями захищається 20949 га сільгоспугідь і 25 населених пунктів площею 3747 га.

З метою підтримки функціонування державних дренажних насосних станцій облводресурсів намітили провести низку заходів:

- підтримувати насосні станції в робочому стані на 11 ДНС;
- виконати поточний ремонт насосно-силового устаткування по 4 ДНС і відновити 7,8 км ЛЕП РЕС;
- у разі потреби в роботі законсервованих 4 насосних станцій, необхідно буде залучити районні електричні мережі (РЕС) для відновлення повітряних ліній електропередач 18,4 км.;
- підготувати матеріали для списання 1 ДНС і 27 свердловин вертикального дренажу.

За оперативними даними облводресурсів на балансі колишніх господарств обліковувалось внутрішньогосподарських дренажних систем на площі 48602 га та 31 ДНС. За оперативною інформацією райдержадміністрацій на балансі колишніх господарств знаходиться 19 дренажних насосних станцій і колекторно-дренажних систем на площі 28375 га. Безгосподарними виявилось 12 дренажних насосних станцій та колекторно-дренажних систем на площі 43345 га.

У робочому стані 3 ДНС (2 ДНС у Веселівському районі і 1 у Михайлівському районі), решта насосних станцій знаходиться в неробочому стані (відсутнє енергопостачання, насосно-силове і інше устаткування).

Незадовільний стан колекторно-дренажних систем встановлено на площі 24928 га. За даними Бердянської, Куйбишевської, Розівської та Чернігівської райдержадміністрацій КДС відсутня.

Для захисту сільських населених пунктів і сільгоспугідь райдержадміністраціями пропонується – відновити 21 ДНС та колекторно-дренажну систему на площі 22602 га. Для виконання відновлювальних робіт необхідно понад 37,5 млн.грн., у т.ч. на першочергові заходи 2,6 млн.грн.

Мають намір списати 4 ДНС Михайлівська райдержадміністрація, нема потреби у відновлені, 3 ДНС у Веселівському районі, решта районів пропозицій на списання ДНС не надали.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 25780/2/1-13 та Держводагентства України від 29.07.2013 № 3865/3/11-13 підвідомчими організаціями Запорізького облводресурсів спільно з органами місцевого самоврядування впродовж вересня - жовтня поточного року проведено інвентаризацію захисних гідротехнічних споруд усіх форм власності на території області.

Запорізьким облводресурсів опрацьовані матеріали інвентаризації по районам та станом на 01.10.2013 встановлено наступне:

- кількість захисних гідротехнічних споруд – 7;
- кількість захисних насосних станцій – 4;
- кількість захищених сільських населених пунктів – 27;
- загальна площа захисту сільських населених пунктів – 7,83 тис.га;
- площа захищених сільгоспугідь – 28,35 тис.га;
- загальна балансова вартість внутрішньогосподарських захисних гідротехнічних споруд складає 22,8 млн.грн.;
- загальна балансова вартість міжгосподарських захисних гідротехнічних споруд складає – 20,0 млн.грн.;
- загальна довжина захисних гідротехнічних мереж складає 149,7 км.

На виконання доручення Держводагентства України, пункту 3 рішення Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи від 03.07.2013 № 12-15/3 “Про екологічну ситуацію в Мелітопольському районі Запорізької області” та з метою уточнення кількості ставків, водосховищ та інших гідротехнічних споруд у басейні річки Молочна у серпні - вересні 2013 року була проведена інвентаризація водних об’єктів у басейні річки Молочна із залученням спеціалістів підвідомчих організацій облводресурсів, представників райдержадміністрацій та відділів з питань цивільного захисту населення райдержадміністрацій.

За результатами проведеної інвентаризації встановлено, що в басейні річки Молочна розташовано 6 водосховищ загальною площею дзеркала 513,66 га, 78 ставків загальною площею дзеркала 549,8625 га, 10 річок загальною протяжністю 333 км.

Облводресурсів підготував обґрунтування щодо необхідності розробки «Програми екологічного оздоровлення басейну річки Молочної, відновлення її гідрологічного режиму, благоустрою та збереження біорізноманіття».

Рішенням Запорізької облради від 14.02.2013 №6 затверджено Перелік заходів, спрямованих на охорону та раціональне використання природних ресурсів, які фінансуються за рахунок фондів охорони навколишнього природного середовища місцевих бюджетів у 2013 році. В перелік включена розробка програми на суму 96,4 тис. грн. та визначено відповідальним за розробку Запорізьке облводресурсів.

Виконавець робіт – Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Богдана Хмельницького, співвиконавець – Запорізька ГГМЕ.

Концепція Програми одобрена на виїзному засіданні Комітету Верховної ради в м.Мелітополь.

Впродовж 2013 року Програма розроблена, погоджена із зацікавленими організаціями та затверджена рішенням обласної ради від 26.12.2013 №14 «Про затвердження Програми екологічного оздоровлення басейну річки Молочна, відновлення її гідрологічного режиму, благоустрою та збереження біорізноманіття».

З метою розробки порядку встановлення режимів роботи водних об'єктів, які знаходяться в каскадах 10 основних басейнах малих та середніх річках області, з визначенням всіх технічних характеристик, правил експлуатації, виготовлення паспортів та інших технічних документів, що регламентують режим роботи ставків і водосховищ, облводресурсів опрацював карту-схему області, визначив 38 основних каскадів, а також вартість робіт.

Пропозиції надані в облдержадміністрацію по трьом основним етапам заходів для планування фінансування за рахунок коштів з обласного бюджету на загальну суму 4,2 млн.грн.

Відповідно до чинного законодавства облводресурсів погоджує договори оренди водних об'єктів. Станом на 01.01.2014 року в області укладено 401 договір оренди водних об'єктів та земель водного фонду (33% від наявних 1202 водних об'єктів), із них 88 (7%) водних об'єкта оформлені договорами на землі водного фонду, погоджено обласним управлінням 313 (26%) договорів оренди на водних об'єкта, в т.ч. 173 (14%), які оформлені договорами на землі водного фонду, 140 (12%) - без оформлення.

За 1 півріччя 2013 року по області передано в оренду та погоджено з облводресурсів договори оренди на 29 водних об'єкта, з них загальнодержавного значення – 25, місцевого значення – 4 (в 2 півріччі договори не оформлювались).

На сьогоднішній день орендна плата коливається від 30 грн. до 270 грн. за 1 га водного дзеркала в рік, орендна плата 250-270 грн. складає 70%. Згідно Методики визначення розміру орендної плати вона має бути більше 300 грн. в залежності від умов використання, розміщення та характеристики водного об'єкта.

З метою упорядкування надання водних об'єктів у користування на умовах оренди на території області відповідно змін чинного законодавства та збільшення надходжень платежів облводресурсів підготував та надав Департаменту агропромислового розвитку проект розпорядження голови

облдержадміністрації та методичні рекомендації. На часі нова робота щодо практичного впровадження нового порядку надання в оренду водних об'єктів у зв'язку з вступом у дію основних розділів Закону "Про аквакультуру".

За 2013 рік Запорізьким облводресурсів розглянуто 97 звернень, з яких 57 звернень, пов'язаних з погодженням проектів землеустрою із земель водного фонду, з них погоджено 22 проекти, відмовлено у погодженні за різних причин: на доопрацювання, не входить до компетенції, заборонено законодавством – 35 проектів, на 40 звернень надані роз'яснення та необхідна інформація.

В Державному інституті управління та економіки водних ресурсів підвищили кваліфікацію 56 фахівців. Підвищили кваліфікацію на семінарах 9 фахівців.

Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів проводиться Мелітопольською та Кам'янсько-Дніпровською технічними школами. За 2013 рік пройшли підготовку і підвищення кваліфікації 1419 чоловік, з них керівники і спеціалісти – 161 чол., робітники – 1258 чол.

У 2013 році проводилася планомірна і цілеспрямована робота з поліпшення умов праці, попередження виробничого травматизму та професійних захворювань, пожеж, досягнення безаварійної експлуатації виробничих об'єктів з урахуванням вимог нормативно-правових актів з охорони праці та на виконання Галузевої програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища в системі Держводагентства.

Постійно, згідно графікам, проводилися наради з керівниками підвідомчих організацій, на яких опрацьовувалися заходи спрямовані на активізацію роботи з формування багаторівневої системи управління охороною праці, збільшення числа атестованих за умовами праці робочих місць, прийняття найбільш ефективних та економічно доцільних заходів щодо їх поліпшення, підвищення рівня знань працівників і керівників у сфері організації безпечного проведення робіт та стимулювання їх на створення сприятливого виробничого середовища.

На нарадах в обов'язковому порядку розглядалися питання щодо своєчасного навчання та проведення інструктажів з питань охорони праці, обов'язкового застосування спецодягу, спецвзуття та засобів індивідуального захисту, оформлення наряду - допуску при проведенні робіт підвищеної небезпеки, підвищення рівня безпеки при експлуатації енергетичного обладнання, виконання заходів з забезпечення протипожежного захисту водогосподарських об'єктів.

Протягом звітної періоду проводились медичні огляди працівників зайнятих на важких роботах та роботах з шкідливими та небезпечними умовами праці, також проводились атестації робочих місць за умовами праці, сертифікація виробничих об'єктів на відповідність вимогам охорони праці та виконувались роботи з дотримання санітарних норм у службових та виробничих приміщеннях.

На підставі Положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, за затвердженим графіком, проводилася робота з підвищення кваліфікації та навчання посадових осіб, спеціалістів та робітників підвідомчих організацій.

Згідно з нормами всі працівники підвідомчих організацій безкоштовно забезпечувалися спеціальним одягом та взуттям (забезпеченість в середньому склала більше 90%), іншими засобами індивідуального захисту, знешкоджуючими та мийними засобами (100% забезпеченості).

Витрати на охорону праці у звітному періоді склали 532,65 тис. грн., причому витрати за рахунок коштів спеціального фонду – 530,36 тис. грн., що складає 99,6 % від загальної суми. Витрати на одного працівника в 2013 році склали 296 грн.

Проведено дві наради оперативного контролю з питань охорони праці, пожежної і дорожньої безпеки IV ступеню та тиждень охорони праці у всіх підвідомчих організаціях з нагоди Всесвітнього дня охорони праці (22-28 квітня) та проведено низку заходів, а саме: заходи щодо запобігання нещасних випадків на виробництві і професійних захворювань та заходи спрямовані на підвищення рівня безпечних умов праці.

Протягом 2013 року не було жодного нещасного випадку на виробництві, також відсутні пожежі, займання та дорожньо-транспортні пригоди.

З метою посилення роботи щодо забезпечення належного технічного та естетичного стану об'єктів водогосподарсько-меліоративного комплексу, виконання виробничих завдань, підвищення культури виробництва, рівня охорони праці, активності і відповідальності працівників управління в якісному і творчому виконанні посадових обов'язків та на виконання наказу Держводгоспу України від 27.09.2010 № 202 "Про посилення роботи щодо проведення конкурсів на звання кращого управління, об'єкта, спеціаліста по професії" Запорізьке облводресурсів та підвідомчі організації постійно проводять конкурси та огляди на звання кращих.

За 2013 рік комісією облводресурсів були визначені переможці конкурсів та оглядів на звання „Кращий об'єкт”, „Кращий господар року”, „Кращий колектив”, „Краще управління” та „Кращий керівник управління”. Так, кращими управліннями серед підвідомчих організацій Запорізького облводресурсів стали Якимівське та Мелітопольське міжрайонні управління водного господарства, які очолюють Бохон І.М. та Слєпкань М.В.

У пресі обласного та місцевого рівнів було видано 16 статей з питань раціонального використання водних ресурсів, захисту від підтоплення населених пунктів та сільгоспугідь, експлуатації меліорованих земель, до Дня води та Дня працівників водного господарства. Також Якимівським міжрайонним управлінням водного господарства щонеділі видається газета "Водне дзеркало", в якій друкуються статті з аналогічних питань.

У журналі "Водне господарство України" за 2013 рік було опубліковано 2 статті. Запорізькою обласною громадською організацією "Товариство меліораторів і водогосподарників" видано 4 номери газети "Водогосподарник Запоріжжя" (видається 1 раз на квартал). Крім того підготовлено 64 інформацій на вимогу правоохоронних органів.

26 березня 2013 року на Запорізькій обласній державній телерадіокомпанії "Запоріжжя" відбулась телепередача "По суті" на тему: «Чи потрібні сьогодні людям дачні ділянки?», в якій прийняли участь начальник Запорізького

облводресурсів В. Шляховчук, заступник голови облдержадміністрації, представники зацікавлених організацій, садово-городніх товариств.

У березні звітнього року управлінням та підвідомчими організаціями була проведена низка заходів щодо відзначення Всесвітньому дню води. У заходах приймали участь представники центральних органів виконавчої влади, наукових установ, підвідомчих організацій та громадськості.

Облводресурсів та підвідомчі організації взяли участь у проведенні місячника благоустрою території. Проведена робота з упорядкування територій на площі 62 га, висаджено дерев та кущів 202 шт., ліквідовано 10 несанкціонованих сміттєзвалищ.

У серпні поточного року був проведений «День малої річки» на території: Новоуполтавської сільської ради Чернігівського району (р.Молочна), при цьому був влаштований терміновий знак біля с.Зоря «Виток річки Молочна»; Інзівської, Новоолексіївської та Коларівської сільських рад Приморського району (р.Лозоватка).

З метою запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру, сталої роботи водогосподарських організацій з питань водокористування та використання водних ресурсів відділами техногенно-екологічної безпеки і водокористування облводресурсів на базі Веселівського МУВГ було проведено семінар-навчання на тему «Здійснення моніторингу зрошуваних земель Запорізької області та водооблік», у роботі семінару-навчання приймали участь начальники відділів водних ресурсів, водокористування та спеціалісти підвідомчих організацій.

Облікова чисельність по Запорізькому облводресурсів станом на 01.01.2014 складає 1891 чол., з них 491 чол. керівники і спеціалісти. Молоді віком до 35 років працює 399 чол. (21%).

Пріоритетні завдання на 2014 рік

1. Забезпечити стабільне функціонування наявних меліоративних систем шляхом проведення у повному обсязі ремонтно-експлуатаційних робіт на міжгосподарських мережах, проведення реконструкції та ремонту трубопроводів, переважно із застосуванням новітніх технологій та передових методів.

2. Підготувати до роботи у поливному сезоні 2014 року 195,1 км магістральних трубопроводів зрошувальних систем, 209 насосних станцій та відремонтувати 895 насосно-силових агрегати, 47 гідропостів.

3. Забезпечити своєчасне виконання ремонтних та відновлювальних робіт на водогосподарських об'єктах, у тому числі з очищення, обкошування міжгосподарської меліоративної мережі, вирубування чагарнику засобами малої механізації.

4. Провести кущові наради з питань готовності зрошувальних систем до роботи у 2014 році.

5. Продовжувати роботу з водокористувачами по збільшенню площ поливу.

6. Разом з Департаментом агропромислового розвитку облдержадміністрації проводити роботу по передачі внутрішньогосподарських меліоративних систем до державної власності.

7. Продовжити роботу по встановленню в точках водовиділу сучасних приладів водообліку.

8. Сприяти вирішенню на законодавчому рівні питання надання водних об'єктів в оренду та відповідної плати за оренду водних об'єктів.

9. Контролювати хід виконання Регіональної програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро в Запорізькій області на період до 2021 року, яка затверджена рішенням Запорізької обласної ради від 28 березня 2013 № 26, а також виконання рішення Запорізької обласної ради від 26.12.2013 №14 «Про затвердження програми екологічного оздоровлення басейну річки Молочна, відновлення її гідрологічного режиму, благоустрою та збереження біорізноманіття».

10. В цілях запобігання надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру передбачити складання паспортів підтоплених, періодично і потенційно підтоплених сільських населених пунктів з постійно діючою електронною картою (Mapinfo).

11. Одним з головних завдань інженерно-технічної служби вважати підвищення рівня раціоналізаторської роботи. З цією метою забезпечити виконання завдання з подання та впровадження раціоналізаторських пропозицій.

12. Забезпечити постійний контроль по недопущенню витрат на роботи, які не пов'язані з утриманням меліоративних фондів. Не допускати витрачання бюджетних коштів на виконання робіт понад встановлені ліміти.

13. Забезпечити виконання завдань спільного наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України і Держводагентства від 11.12.2013 № 732/192 "Про підготовку меліоративних систем, поливної техніки та дощувальних машин до роботи у 2014 році".

14. Забезпечити виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.11.2013 № 975-р «Про затвердження плану заходів щодо розширення площ зрошуваних земель у південних областях та забезпечення їх ефективного використання на період до 2017 року».

15. Продовжити роботу щодо недопущення знищення об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, демонтажу і розкрадання поливних систем, особливо металевих трубопроводів, дощувальної техніки та облицювальних плит.

16. Продовжити роботу по встановленню трансформаторів власних потреб на насосних станціях, де вони не передбачені проектом.

17. Згідно з затвердженим планом організаційно-технічних заходів щодо економії паливно-енергетичних ресурсів та коштів на їх оплату в 2014 р. зекономити 4,7 млн.кВт.год, на суму 17,0 млн.грн., з них на оплату електроенергії за рахунок використання багатотарифного обліку у сумі 12,8 млн.грн.

18. Для забезпечення надійної роботи обладнання насосних станцій продовжити роботу по встановленню реле захисту електродвигунів, всього планується встановити в 2014 році – 31 шт.

19. Провести нараду-семінар з питань управління водними ресурсами та водообліку, функціонування диспетчерської служби з підвідомчими організаціями.

20. Провести Всесвітній День води, День Довкілля, День Дніпра та День малої річки з залученням органів місцевого самоврядування та зацікавлених організацій.

21. Забезпечити сучасними автоматизованими робочими місцями 100% фахівців служби охорони праці

22. Вирішити питання щодо 100% забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям та іншими засобами індивідуального захисту та забезпечення об'єктів підвідомчих організацій засобами первинного пожежогашіння в повному обсязі.

23. Систематично проводити заходи з профілактики виробничого травматизму, які включають в себе:

атестацію робочих місць, за умовами праці;

впровадження системи сертифікації організації робіт з охорони праці;

навчанні та інструктаж;

підвищення кваліфікації;

24. Продовжити роботу з проведення технічного огляду і опосвідчення вантажопідіймальних механізмів.

25. Організувати та провести відзначення 60-річчя з дня створення Запорізького облводресурсів.

26. Прийняти участь у 12 Міжнародному водному форумі «AQUA UKRAINE – 2014».

I. Виконання показників ефективності використання бюджетних коштів та державного майна

1. Виконання результативних показників, затверджених паспортами бюджетних програм.

№ з/п	Показники	Одиниця виміру	Загальний фонд		Спеціальний фонд	
			План на 2013 рік	Факт за 2013 рік	План на 2013 рік	Факт за 2013 рік
	I. Показники затрат					
1.	Штатна чисельність працівників	чол.	1895	1864		24
2.	Обсяг електроенергії, що використовується для забезпечення функціонування водогосподарсько-меліоративного комплексу	тис.кВт*год	13045	15593	23464	33680
	II. Показники продукту					
1.	Площа підготовлених до поливу зрошуваних земель	тис.га	51,2	51,2		
2.	Площа можливого поливу зрошуваних земель згідно виділених лімітів на електроенергію	тис.га	36,2	42,4	3,1	3,6
3.	Площа земель на якій здійснюється моніторинг за гідромеліоративним станом територій та населених пунктів у зоні впливу меліоративних систем	тис.га	238,0	242,9		
	III. Ефективність					
1.	Витрати на здійснення моніторингу меліоративних земель на площі 1 га	грн.				
	IV. Якості					
2.	Площа зрошених земель до загальної кількості заявлених сільгоспвиробниками під зрошення	(відс.)	100	105		

1.1. Виконання експлуатаційних заходів

Рік	Виконання ремонтних робіт, тис. грн.			Очищення відкритої міжгосподарської мережі від мулу, тис. куб м		Обкошування об'єктів, га		Полив з державних точок водовиділу, тис.га	Використання осушуваних земель, тис. га			Ремонт ГТС, шт.	
	обсяг бюджетного фінансування	план	факт	план	факт	план	факт	факт	площі з двостороннім регулюванням	надання платних послуг з регулювання водно-повітряного режиму		план	факт
										план	фактично надано послуг		
2012	40,9	2750,5	2756,9	32,0	34,2	1483,2	1609,6	40,2				946	1530
2013	9,5	2773,4	2869,6	32,0	32,4	1575,0	1624,3	42,4				1000	1530

1.2. Виконання заходів щодо управління водними ресурсами

Рік	Розроблено та встановлено режимів роботи водосховищ, водогосподарських систем	Кількість вимірювань показників якості води	Видано документів дозвільного характеру (погоджень клопотань щодо отримання дозволу на спец-водокористування/ дозволів на роботи на землях водного фонду)	Розглянуто та погоджено проектів землеустрою
2012	3	1031	-	88
2013	3	1013	-	97

Рік	Контроль за надходженням плати в бюджети різних рівнів за надані в оренду водні об'єкти (тис.грн. план/факт)	Кількість погоджених договорів оренди водних об'єктів	Ведення державного водобліку та водного кадастру (кількість звітуючих/ % водокористувачів охоплених обліком від загальної кількості)	Інформаційне забезпечення штабу кризового центру (кількість оперативних інформацій про водогосподарську обстановку)	Взаємодія з ЗМІ (публікації, виступи тощо), організація і участь у акціях екологічного спрямування, кількість відновлених джерел та витоків річок
2012	312,9/427,9	80		433	29/7
2013	450/672,5	29		430	20/12

1.3. Кадрова робота

Посади	Чисельність працівників		ВІК		ОСВІТА						Підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів		Навчання робітників в технічних школах		Рух працівників	
			до 35 років		вища		базова вища		проф. техн.							
	За штатним розписом	Фактично зайняті посади	чол	%	чол	%	чол	%	чол	%	чол	%	чол.	%	чол.	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Загальна чисельність	1937	1891	399	21	277	56	206	42	1089	100	65	89	1419	100	238	13
з них																
керівники	175	168	26	15	119	71	46	27			39	87	95	100	9	5
спеціалісти	320	323	111	34	158	49	160	50			26	90	66	100	33	10
робітники	1442	1400	262	19					1089	100			1258	100	196	14

2. Сплата податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів, тис. гривень.

До зведеного бюджету			в тому числі до державного бюджету		
Факт 2012 р.	Факт 2013 р.	% росту	Факт 2012 р.	Факт 2013 р.	% росту
7639,3	9247,3	21,0	2514,5	3884,1	54,5

3. Погашення податкового боргу, у тому числі розстроченого або відстроченого, тис. гривень. Податкової заборгованості немає.

4. Залучення коштів з інших джерел, тис. гривень.

№ з/п	напрямок	Джерело отримання коштів					
		Державний бюджет	Місцевий бюджет	Субвенції з місцевого бюджету державному	Кошти суб'єктів господарювання	Інші джерела	Разом
2012	Меліорація				11925,6		11925,6
	Природоохоронні заходи	677,4	34101,4		18,1	305,0	35101,9
	Першочергове водопостачання сільських населених пунктів	8818,01	2222,37		14489,3	650,57	26180,25
	Всього за 2012 рік	9495,41	36323,77		26433,0	955,57	73207,75
2013	Меліорація				27847,8		27847,8
	Природоохоронні заходи	2264,1	17181,6	653,2	1544,5	2306,9	23950,3
	Першочергове водопостачання сільських населених пунктів	5422,6	5572,2		5349,1	293,7	16637,6
	Всього за 2013 рік	7686,7	22753,8	653,2	34741,4	2600,6	68435,7

5. Надходження від надання платних послуг, тис. гривень.

Надходження всього			в тому числі спрямовано на покриття дефіциту загального фонду		
2012 р.	2013 р.	% росту	2012 р.	2013 р.	% росту
39945,9	48469,5	21,3	12201,2	14825,2	21,5

6. Показники фінансового стану та збереження державного майна

Показник	Одиниця виміру	01.01.2013	01.01.2014	Відхилення
1	2	3	4	5=4-3
Первісна вартість основних засобів	тис.грн.	1035198,7	1040130,4	+4931,7
Відсоток зносу основних засобів	%	87,7	88,6	+0,9
Вартість незавершеного будівництва	тис.грн.	21021,4	21021,4	-
Сума нестач та крадіжок державного майна	тис.грн.	9543,8	5389,8	-4154
Відшкодовано збитків по нестачах та крадіжках	тис.грн.	6,3	-	-6,3
Дебіторська заборгованість всього	тис.грн.	1464,2	1848,1	383,9
в т.ч. загальний фонд	тис.грн.	-	-	-
спеціальний фонд	тис.грн.	1464,2	1848,1	383,9
з неї - по доходах	тис.грн.	905,0	365,2	-539,8
Кредиторська заборгованість всього	тис.грн.	1359,9	3997,4	2637,5
в т.ч. загальний фонд	тис.грн.	25,7	827,6	801,9
з неї заробітна плата	тис.грн.	-	-	-
спеціальний фонд	тис.грн.	1334,2	3169,8	1835,6
з неї заробітна плата	тис.грн.	-	-	-
Зареєстровані права та оформлені технічні паспорти на об'єкти нерухомості (кількість об'єктів)	шт.	139	556	417
Оформлено право постійного користування на земельні ділянки, на яких розташовані водогосподарські об'єкти	га	2137	2137	

7. Показник ефективного використання державного нерухомого майна

Показник	Одиниця виміру	01.01.2013	01.01.2014
Загальна площа будівель, приміщень тощо	тис. кв. м	210,903	
Площі, що використовуються безпосередньо організацією	тис. кв. м	207,429	207,053
Площі, передані в оренду	тис. кв. м	1,351	1,727
Сума надходжень від орендної плати	тис. грн.	469,7	390,6
Площі, що не використовуються	тис. кв. м	2,123	

Начальник управління

В.А.Шляховчук

Бабешко В.О.787-49-62